

Hack Bulgaria:

страстта да програмираш

Програмиране и страст – как ви звучи?

Без страст няма как да си водещ в софтуерния бизнес, убеден е Радо. Не може да подхождаш към тази професия просто и само с мотивацията, че тя носи добри доходи. За да си лидер в бранша, трябва наистина да откриеш в себе си страстта да правиш това. Има ли я страстта, и парите идват рано или късно.

Радослав Георгиев, известен още като РадоРадо, е един от най-силните визионери, мотиватори и вдъхновители в българската IT общност. Проектите, които разработва заедно с партньора си Ивайло Бъчваров – академията

за програмиране Hack Bulgaria и конференцията HackConf, са едни от най-вдъхновяващите събития за хората, открили в себе си страстта да се занимават със софтуер.

С Радо правим разграничение, че думата hack отгавна не се свързва с общоприетия и натоварен с негативизъм термин хакер. Hack в софтуерния свят означава най-общо казано да решиш някакъв проблем не непременно по класическия начин. Нали програмирането в много голяма степен означава решаване на проблеми, пояснява той. Основната грижа и работа на един софтуерен специалист е всеки ден да решава проблеми и да мисли в перспектива дали ще се създадат нови проблеми. Своята страст Радо е открил точно в

това предизвикателство. А също и да вдъхновява други хора за го правят в академията.

Hack Bulgaria събира силно мотивирани хора

Академия Hack Bulgaria е създадена с цел да се провеждат безплатни курсове по програмиране по начин, уникален за Радо, Ивайло и екипа им, който да осигури на завършилите успешна реализация в софтуерни компании. Преди това те водят курсове в университет и в различни академии, но „като не е нещо твое, те поставят в рамка, с която трябва да се съобразяваш“. Така се ражда идеята за Hack Bulgaria – иновативна академия за програмисти, създадена от млади

ПОКОЛЕНИЕТО · Y

Поколението Y - така социолозите наричат родените през 80-те и 90-те години. Те са независими, с подчертана индивидуалност и ревниво пазена свобода. Израсли са в мрежата и живеят в свят без граници. Българите от авангарда на това поколение изглеждат, сякаш кризата е минала край тях, без да я забележат. Докато родителите им говорят за безработица и безпаричие, те обсъждат нови проекти. Харесват ли ни или не, те са бъдещето и вместо да им налагаме остарели стереотипи на работа и живот, по-добре е да се опитаме да ги разберем.

текст **Боряна Антимова**

Радослав Георгиев
като **Вдъхновяващ**
лектор.

и амбициозни хора.

В академията се търсят хора, които са силно мотивирани да работят това. Курсовете са много интензивни и натоварени, 4-месечни 3 пъти седмично по 4 часа. На тях се набляга основно на практиката – даване на задачи и писане на код. Има и лекции, разбира се, но основното е курсистите да бъдат поставени в ситуация да се сблъскат с проблем, който трябва да решат на място под ръководството на преподавателите.

„Програмиране 101 с Python“ дава стопроцентов успех

„Основният проблем в мисленето на младите хора е, че нямат реална представа какво ги чака в живота – казва Раго. – Може би училището притъпява в тях това чувство, прави ги инертни, няма го този хъс да се избутват сами напред, да се развиват. Искаме да им кажем, че колкото по-рано започнат да работят, толкова по-добре за тях.

Преди няколко години, когато са започнали, пробвали да работят

по метода flipped classroom, или „обърната класна стая“, при който се залага на проактивност от страна на учениците. Нали никою не иска да стои пасивно и само да слуша лекции. Днес прилагат те хен си миксиран и по-комбиниран подход. „Преподавателят трябва да е достатъчно широко скроен, за да усети групата и да я ръководи. И когато групата има доверие на преподавателя и курсистите имат желание да полагат усилия, нещата се случват. Осъзнахме, че в една отворена образователна среда трябва да си много гъвкав“, споделя Раго.

В курсовете постъпват хора, които имат някакъв предварителен опит в програмирането. Раго и колегите му очакват те да са инвестирали една или две години предварително в обучението си, а на курсовете да попълнят пропуски в знанията си. Силата на преподавателите на Hack Bulgaria е в това, че всеки ден те самите пишат софтуер в компанията си Hack Soft. „Преподаваме това, което ни е всекидневие“, казва Раго.

„Програмиране 101 с Python“ е най-успешният им курс. Всички

HackCast

Ивайло и Раго на кастинг за курсисти.

хора, които са го завършили, са започнали работа. Наричат го „101“, вдъхновени от подобен много популярен курс в университета Харвард, на който хората се занимават не само с програмиране, но и с много други важни неща покрай създаването на софтуер.

Моделът на платени курсове у нас не работи

Безплатните курсове за програмисти се очертават като традиция у нас. „Ако трябва да сме честни, всички мои колеги правят курсовете безплатно, защото такава е ситуацията в България – пояснява Раго. – Тук няма кой да ги плати.“ Подобен курс в Европа например струва 5-цифрена сума в евро и хората там с

готовност плащат, защото професията е перспективна. Някои разчитат на кредити, които после да изплатят.

У нас обаче този модел не работи и безплатните курсове не са перспективен бизнес. Hack Soft обаче е компания, много популярна във Великобритания и Германия, с доходите си от софтуерни разработки Раго и колегите му обезпечават безплатните курсове. Другото перо са спонсорствата на големи софтуерни компании – базирани у нас и чужди, с представителства тук. „Странното е, че за нашата годишна конференция HackConf големите компании са по-склонни да отделят средства за спонсорство, отколкото за курсовете. Рагвам се, че постепенно започнаха да осъзнават, че е много перспективно да инвестират

в обучението на млади таланти, които после да ангажират в бизнеса си“, коментира Раго.

Браншът Hack Soft са надъханите хора

Известно е, че има глаг в световен мащаб за програмисти и кризата се задълбочава с развитието на технологиите. „Глаг винаги ще има за развиващи се индустрии, но всеки иска да наеме хора с опит, на които да им се работи, и те да са готови да дават повече от себе си, отколкото е прието при 8-часов работен ден“, пояснява Раго. А програмисти, тепърва навлизащи в професията, има много.

Бизнес моделът на Hack Soft е създаване на екип, който работи по поръчки на големи софтуерни компании. Това са 16 програмисти на

НаскConf е едно от най-вдъхновяващите събития в IT общността.

високо ниво, които могат както да решат всеки проблем на клиента, така и да преподават опита и знанията си в безплатните курсове. Причините навсякъде по света да се избират български програмисти не са само в по-ниските цени на услугите им.

„Добре приети сме, защото сме

доста адекватни – казва Раго. – Нивото на работа, което предлагаме, е по-високо от средното ниво за пазара там, а цените ни са по-ниски от средното ниво. За компаниите от Западна Европа това е много добра сделка, защото наемат хора, които работят по-добре от програмистите в Обединеното кралство, и в същото време на по-ниски цени. Брандът ни HackSoft се приема много добре на Запад. Отличава се с това, че екипът ни работи със страст и удоволствие и притежава ценен опит за разрешаване на много софтуерни проблеми. Така че брандът, марката са хората ни и това се забелязва и оценява и от клиентите, и от курсистите ни.“

Конференция „от програмисти за програмисти“

НаскConf – конференцията, която се провежда всяка есен от екипа на HackSoft, е едно от най-вълнуващите събития за Раго. В IT общността се определя като едно от най-престижните мотивационни

събития за обмен на знания по модела „от програмисти за програмисти“. „В началото преди 5 години, когато решихме да правим Наск Conf, бяхме забелязали, че младите хора имат потенциал, но им липсва мотивация – споделя Раго. – Крайно инертни са и не им се занимава с нищо. Решихме да направим конференция, която да е силно мотивационна, да понадръхаме по-младите от нас хора. И наистина, всички участници усещат положителната енергия в залата.“ Темите включват всички аспекти в разработването на софтуер независимо от сектора на приложение. Има и силно мотивиращи лектори от сферата на личностното развитие.

През тази година конференцията ще се проведе от 11 до 13 октомври в НДК. За първи път тя ще представи два успоредни потока с лекции и цял ден с работилници. За втора година ще се проведе изцяло на английски. „Изключително сме горди с това – казва Раго. – Ако правим конференция само на български, едни и същи хора говорят на едни и същи хора. Искаме да разнообразим малко, да

Логото на академия Hack Bulgaria.

Екипът на Hack Soft на тийм билдинг.

В академия Hack Bulgaria винаги е интересно.

покажем, че България не е Индия за евтина работна ръка, а има супер-адекватни хора и компании. Искаме да покажем също, че е добра идея, ако живееш някъде в Европа, да се преместиш в България, че София въпреки минусите си е добро място за живот. Доходите на нашите колеги тук заедно с цените и данъците са съизмерими с живота в Лондон. Да, там заплатите са по-високи, но и животът е много по-скъп – наеми, такси, данъци, цени на стоки и услуги.”

„Дали променяме средата у нас? С безплатните курсове инвестираме в млади таланти, които мотивираме да работят със страст. Създали сме 16 работни места, намерили сме работа на над 500 души. С поредицата Хакатони HackFMI (състезания по програмиране през уикенда) направихме голяма реклама на факултета

по математика и информатика на СУ”, коментира Раго.

Наследник на родители филантропи

Той е наследник на една много известна в медицинските и светските среди лекарска фамилия. Родителите му д-р Елиза и д-р Йордан Георгиеви са собственици на МБАЛ „Св. Панталеймон“ в Плевен. Докато учи, той е свидетел как те създават успешен бизнес модел,

започвайки от нулата, много е горд с тях и после прилага този модел в своя бизнес. Най-ценното наследство, което получава от родителите си, е тяхното човеколюбие.

От 7 години създадената от семейство Георгиеви фондация „Св. Иван Рилски“ се занимава с благотворителност. Двамата филантропи са организирали първия в България мобилен стоматологичен кабинет, който обикаля плевенските села. Те даряват безплатни зъбни протези на бедни възрастни хора. Осигуряват и безплатни

импланти на жени, загубили гърдите си след операция от рак. До момента фондацията е финансирала дарението на над 1100 зъбни протези и 12 реконструктивни операции на жени с карцином на гърдата. Вече 4 години фондацията раздава годишни награди „Св. Иван Рилски“ на личности и организации с високи постижения в здравеопазването.

Самият Радо твърди, че е съпричастен към дейността на родителите си, но с нищо не помага. Той обаче може да бъде забелязан на всяко тяхно благотворително събитие. Осигурява техническата поддръжка и често влиза в ролята на асистент в благотворителните томболи. Чест му прави, че не е избрал лекия и финансово обезпечен живот на наследник на заможни родители, а се бори и развива бизнеса си сам, без тяхна помощ. „Въпросът не е дали искаме или не искаме да наследим семейния бизнес. Трябва първо да се остави нашето поколение да види какво му се прави и да поизрасне“, коментира Радо и е доволен, че родителите му са осъзнали това.

„Всяко следващо поколение е по-добро от предишното“

„Склонен съм да вярвам, че всяко следващо поколение е по-добро от предишното – казва Радо. – Това, с което ние се различаваме от родителите ни, е фактът, че от най-ранна възраст можем свободно да ползваме огромно количество информация благодарение на достъпа до интернет. Може нашите родители да са имали много интереси, които не са могли да открият, защото не са имали този свободен достъп до информация. Следващото поколение пък са със смартфони, откакто ходят.

Те ще се ориентират още по-добре от нас в интернет средата.“

Роден е в Плевен, където е завършил математическата гимназия. В XI клас открива у себе си страстта към програмирането и записва компютърни науки във факултета по математика и информатика на СУ, а после се прехвърля в Нов български университет.

„Източно-европейците сме много адекватни в IT сферата“

Защо е избрал да живее в София и да работи дистанционно за други държави? „Хубавото е, че сме в Европейския съюз, можеш да живееш и да работиш свободно, откъдето ти харесва – споделя той. – Лично на мен ми харесва да живея и да работя от София въпреки всичките минуси тук. Рационална причина няма, по-скоро е емоционална – средата тук. Ние сме си източноевропейци и малко или много се гордеем с това. При това смея да твърдя, че източноевропейците сме доста по-адекватни от хората в Лондон например. Ние от IT общността сме в така наречения балон тук в София – затворена среда от инакомислещи хора. Не съм сигурен доколко е хубаво това. Понякога е добре да гледаш малко по-широко на нещата, до комуникираш с хора, които не се занимават с това.“

И след 10 години той смята да пише софтуер и да създава

Радослав с родителите си д-р Йордан и д-р Елиза Георгиеви на Годишните награди на фондация „Св. Иван Рилски“.

различни успешни форми на софтуерен бизнес. А също и да обучава хора. Свободното време при човек като него, влюбен в работата си, е доста размито понятие. Обича да ходи на фитнес за поддържане на форма и да се среща с приятели, но най-любимото му занимание е... да работи. За него таква понятие като уикенд не съществува. Щастлив е, че няма нито един работен ден, защото е превърнал любимото си занятие в работа. 🍷